

Axel Burkart

Od starých jasnovidců k dnešním

„I když lidé nevěří v anděly, andělé věří nám, lidem.“

**Norská princezna Marta Louise
při otevírání své „andělské
školy“**

V létě 2007 způsobilo poprask oznámení ve světovém tisku, že norská princezna nabídla zájemcům tříleté studium na své nově založené „andělské škole“. Veřejnost reagovala rozhořčeně — samozřejmě, jak se může někdo zabývat takovým nesmyslem - nadto jako královská dcera?! Neměl snad její výrok přece jen nějaké opodstatnění?

V nepříliš vzdálené budoucnosti nebudou podobné školy žádnou výjimkou. Nabízí se jen otázka, kde získat kvalifikovaný učitelský sbor a jakou úroveň bude mít výuka ... počet takových škol se bude stále zvyšovat, protože my, lidé, jsme dospěli do věku, v němž budeme opět navazovat kontakt s duchovním bytostmi. Jak a proč?

Jdeme-li dnes světem jako „normální smrtelníci“, rozhlížíme se pouze očima našeho fyzického těla a vidíme jen hmotu. Proto nám připadá představa reálně existujícího duchovního světa tak „scestná“. Avšak my, lidé, jsme nebyli vždy takoví.

Rudolf Steiner hovoří v přednáškách o vlastních poznatcích a uvádí, že ve starých časech bývali všichni lidé „jasnovidní“, od počátku epochy Atlantidy a dokonce až do období řecké antiky. Bezpočet historek a vyprávění starých Řeků o bozích vznikly z přímého kontaktu lidí s božstvy — rozhodně to nejsou vše jen nějaké mýty, je to spíše výraz reálných zkušeností.

Znalost o nás obklopujícím duchovním světě můžeme získat dvojnásobným způsobem. První je, že zjistíme co se stává s člověkem, když je vypnuto jeho jasné vědomí ... Když své jasné vědomí vypneme, pohybujeme se do jisté míry v předcházejících stádiích našeho vývoje, kdy jsme ještě byli více duchovní, zatímco dnes, se současným povědomím, stojíme již

nad těmito sférami ...

V jistém vztahu se božské bytosti přiblížíme, jestliže stupeň, jehož jsme dosáhli, posuneme kousek zpět. To je jedna cesta; cesta, jíž se vydal spiritismus.

Takto popsal Rudolf Steiner cestu *nadaných* lidí, které dnes označujeme jako *média*. Aby byla média schopna přijímat poselství z duchovního světa, musejí vypnout reálné, každodenní vědomí. Platí to i pro většinu médií, která takzvaně *vyvolávají duchy*. Druhou cestou se vydává pravý badatel, který školeným, přísně vědecky pracujícím rozumem a při plné duchovní bdělosti vstupuje do duchovního světa:

Druhou cestou se ubírá moderní duchovní věda. Duchovní věda nehledá tím, že vypne vědomí, v duchovním světě naopak bádá tím, že vědomí dále vyvíjí. Ideálem badatele duchovní vědy je otevřít nás obklopující duchovní svět při naprosté kontinuitě, při zachování jasného vědomí.

Medium jen předává záznamy vzpomínek na uplynulé časy vývoje. V dřívějších dobách bývali všichni lidé media; všichni měli schopnost astrálního vnímání, všichni mohli vnímat duchovní svět. Z tohoto astrálního vědomí se pozvolna vytvořilo naše vědomí, jasné, každodenní vědomí. Při výstupu do duchovních světů, kam se budou muset povznést všichni lidé, budou muset, smím-li to tak říci, ještě jednou proběhnout onen astrální svět, ještě jednou budou astrálně vnímat, ještě jednou se stanou jasnovidci. Můžeme to však chápat jen jako přechodné stádium, jímž musíme všichni projít, stejně jako všemi ostatními vývojovými stádii. Naše pozemská pout je lekcí, jíž musíme zpracovat a musíme se z ní poučit.

I zde jsem se dotkl témat, jejichž důkladné zpracování překračuje rámec této knihy a jimž by se měla zabývat samostatná kniha, protože se jedná o skrytá rizika spojená s esoterikou. Esoterikou (nebo tím, co se za esoteriku vydává) se dnes zabývá mnoho lidí, většina z nich vstupuje na tuto duchovní úroveň často bez jakékoli přípravy a vystavuje se tak skutečně

velkým nebezpečím. Stále více lidí — zejména žen - má pocit, že je pod velkým tlakem a má stále větší potíže v partnerských vztazích, výchově či trpí potížemi zdravotními a hledá proto pomoc. Jestliže však při pokusu o vyřešení těchto problémů podlehne fascinaci esoteriky a spirituálního duševního majetku, může se vše ještě zhoršit, zejména v případě, že vypneme zdravý lidský rozum, protože právě ten nás chrání před nebezpečími duchovního světa. Mnoho dnes populárních a běžně nabízených terapeutických metod, například *systematických terapií* (v „rodinných centrech“), se pohybuje v duševně a duchovně šedé zóně, protože v nich lidé skutečně mohou za určitých okolností navázat kontakt se zemřelými členy rodiny a dokonce způsobem, o němž klienti povětšinou vůbec nic nevědí. Neznamená to, že bych chtěl zásadně zavrhnout všechny terapeutické metody! Bez zdravého základu a znalostí DUCHOVNI VĚDY — které si osvojí terapeut i klient! - mi však připadá jejich užití jako využívání atomové energie bez znalostí atomové fyziky. At již se jedná o jakékoli (terapeutické) praktiky - není pochyb o tom, že kontakt s duchovním světem nejsou nijaké hrátky!

V současném stadiu našeho kosmického vývoje hrozí velké nebezpečí, že vypneme lidské vědomí. Po ukončení celého kosmického vývoje musí člověk v tomto vědomí na Zemi působit. Jestliže ho však vypne, je bezmocný, nemá vlastní vůli a je vydán na pospas duchovním mocím. Ukážeme si to na příkladu. Je velký rozdíl, vstoupíte-li do zločineckého doupěte s plným vědomím a jasným rozumem a vyznáte se v něm, nebo zda do něho vstoupíte bez jakýchkoli vědomostí. Tak je tomu nejenom v extrémním případě zločineckého doupěte, je tomu tak na celém světě. Věci okolo nás musíme pozorovat s jasným vědomím a rozumem. Nesmíme dovolit, aby se z nás staly nástroje bez vlastní vůle, ani se nesmíme stát nástrojem duchovních sil, protože by si s námi mohly dělat co se jim zlíbí.

Zážitky a zkušenosti s jasnovidnými jevy se v poslední době množí, mnoho lidí s nimi přichází do styku právě proto, že touto starou fází musí ještě jednou projít. I na veřejnosti vystupuje stále více nadaných médií, lidí, kteří dostávají poselství z duchovního světa, jsou jasnozřiví a tak dále ... Co si o tom máme myslet?

Božský plán předpokládá *svobodného člověka*, bytost, která je schopna

rozhodovat se samostatně. Jestliže nám však budou vše našeptávat bohové, bude- me-li se chovat výlučně podle vůle boží, kde bude naše svoboda? Steiner nás učí chápat všechny staré podoby jasnovidectví, nazývá je *atavistickým jasnovidectvím*. Toto jasnovidectví bývalo cosi zcela normálního - pro *všechny lidi*. Býval to samozřejmý pohled do duchovního světa, ovšem nikoli za jasného vědomí, jak jej známe dnes, nýbrž ve stavu, jaký známe ze snů. Ona jasnost vědomí, umožňující přesné rozeznávání, toto jasnovidectví neprovázela. K tomu musela přispět až evoluce a musela přispět čímsi novým.

Čím novým přispěla? Co důležitého se u lidí vyvinulo v posledních tisíciletích? Rozum! Tento dnes pro nás tak samozřejmý „nástroj“ kdysi lidé (my lidé!) neměli. A co konkrétně nám rozum přinesl? Jedním z jeho hlavních příznaků je schopnost rozlišovat, čili exaktní logické myšlení, často nazývané „chladné“ myšlení. Rozumný způsob myšlení je skutečně chladný, protože je bez emocí. Postupuje analyticky, jako chladné ostří a do jisté míry i nemilosrdně, protože se orientuje výlučně podle pravdy a logiky. Tento „chladný způsob rozumového myšlení“ jsme si museli vytvořit, neboť svobodu můžeme definovat jen na úrovni zcela jasného rozlišování. Svoboda existuje jen tehdy, kdy můžeme odlišit dvě alternativy (a můžeme se mezi nimi rozhodovat). Jinak skutečná svoboda nemůže existovat. Bible praví o dědičném hříchu, že nám had *Lucifer* daroval „ovoce ze stromu poznání“. A u rozumu jde přece o „poznání“. Toto „ovoce“ jsme si definitivně vydobyli. To je pozadí celého příběhu. A protože poznání vnáší světlo do našeho myšlení, pojmenovali zasvěcení, autoři Bible, onoho ducha *Lucifer*, „nositel světla“, z latinského výrazu *lux*, světlo, a *ferre*, „nést, přinášet“.

Díky poznatkům Rudolfa Steinera můžeme konečně správně a v celé šíři chápat velký kosmický plán — a samozřejmě i naši roli v něm. Máme se stát *svobodnými* bytostmi, tvory, kteří mají právo a možnost svobodně se rozhodovat mezi dobrem a zlem. Abychom tohoto cíle dosáhli, musel nás poslat duchovní svět, jaksi z božího pověření, „do temnot“. Pojem *temnota* symbolizuje zmizení země *Avalon* z našich očí, jak líčí staré britské ságy. *Avalon*, duchovní svět, se musel ukrýt před našimi zraky. Dveře k duchovnímu světu se před námi uzamkly a jako první tak zmizelo i staré jasnozření. Stalo se to ve stejné době, kdy zanikla Atlantida a lidstvu přinesla epochu velké temnoty. Nemohli jsme již vídat bohy, pozvolna jsme

ztráceli kontakt se svojí skutečnou vlastní. Tento proces byl bolestivý a stále je, protože ještě stále není ukončen. Ale slouží (a sloužil) velkému cíli: my, lidé, jsme si museli vypěstovat schopnost jasného rozlišování. Stejně jasně, jak jsme dnes svými smysly schopni rozlišovat věci na materiální úrovni, máme v budoucnosti vidět a máme mít schopnost rozlišovat v duchovním světě. Na to jsme si museli nejprve vypěstovat „nástroj“ k rozlišování, rozum.

V esoterických a náboženských kruzích často pozorujeme snahu o „oddělení od Boha“, která v nás má vzbudit dojem, že jsme udělali chybu a musíme ji nyní „opět napravit“. Tento způsob pohledu na svět nás sráží k zemi, udržuje nás v malosti, nesvobodě, protože nás zatěžuje neexistujícím „dědičným hříchem“ a vinou. V plánu velké božské podstaty trojjednosti, boží vůle, bylo stanoveno, že tímto oddělením od Boha musíme projít, musíme jej prožít - a odehrává se jen ve vědomí, nikoli ve skutečnosti. Součástí tohoto velkého božského plánu byl i Lucifer, i on jednal v jeho smyslu!

Nyní tedy dosáhlo lidstvo na úroveň rozumu. Stále zakoušíme vlastní sílu — v pozitivním i negativním smyslu. Avšak poznáváme, že nemůžeme ustrnout na čistě rozumové úrovni, určené přírodními vědami, jimž vtiskla ráz hmota a materialismus. Bylo by to smrtelné, je to smrtelné a s touto smrtící silou se setkáváme všude ve světě. Je součástí našeho boje, úsilí o dobytí svobody. Svobodu totiž nezískáme jako dárek, musíme se k ní dopracovat!

Dozrál čas, abychom nabytou sílu rozumu využili, abychom díky ní opět pronikli k vyšším úrovním ducha. Ustrneme-li však a i v budoucnosti budeme rozum využívat výlučně ke zkoumání iluzorního materiálního světa, hrozí nám, lidem, *duševní* smrt. Je načase, abychom začali rozvíjet a podporovat duchovní jasnozřivost. Stává se to již celosvětovou záležitostí a můžeme to pozorovat na spirituální scéně, u všech jasnovidců, médií apod. Stále více lidí má zřídka se vyskytující schopnost spatřit duchovní věci. Poté bude zřejmá změna našeho světa: Závoj mezi duchem a hmotou padne. Staří Egypťané jej nazývali „závoj bohyně Isis“, protože dříve směli pohlédnout do duchovního světa jen zasvěcení a i ti až po dlouhé přípravě.

Dnes jsme si však vydobyli rozum a s ním i sílu samostatnosti, stojíme takřkajíc na vlastních nohách. Dříve se „bohové“, duchovní hierarchie,

stáhla tak daleko z našich očí, že před naše pohledy pověsila Isisin závoj. Podle Rudolfa Steinera k tomu přispěla hlavně jedna látka, jejíž působení (a účinky se všemi problémy) velmi dobře známe i dnes: alkohol. Podle Steinera je příběh Noaha, prvního vinaře (a jeho první nová smlouva s Bohem) vysvětlením, že prostřednictvím alkoholu jsme začali ztrácet staré jasnozřivosti. Ve smyslu božského plánu to bylo nezbytné. Nesměli jsme nadále vídat Bohy a alkohol se postaral o dodržení zákazu, protože naše zraky „zahalil závojem“. Dnes, kdy to již není nutné, však alkohol působí již jen jako zhouba.

Bohové se stáhli z našich očí, vedli nás však stále dál, tajně, takřkajíc ve vší tichosti. Toto vedení bylo nutné tak dlouho, dokud jsme v uplynulých staletích neodrostli dětským střečičkům, v období, kdy lidstvo procházelo „spirituální pubertou“. Avšak nyní jsme dorostli do věku dospělosti, bohové se stále více stahují, přestávají nás duchovně vést a přenechávají nás našemu novému stavu, dospělosti. Každý z nás, každý jednotlivě, duchovně dozrává, ale přirozeně tempem, jež si určuje sám.

Nevyužijeme-li spirituální rozměr svého života, nebudeme umět vyřešit ohromné a velmi naléhavé problémy našeho dnešního světa. Musíme však vědět ještě jednu rozhodující věc: I za kulisami hmot, za závojem, zuří boj, boj mezi duchovními bytostmi o lidské duše, naše duše! Atomové výzkumy, genové inženýrství, masový vliv počítačů s nekontrolovatelným internetem, zabi- jácké video hry nebo televize s filmy plnými násilí a hororů, to všechno jsou prostředky boje o naše duše. Rudolf Steiner ukázal svými duševními vidinami lidstvu poznatky a zákonitosti duchovního světa úplně novým způsobem a proto dnes můžeme opravdu pochopit velké světové události. Musíme však mít jasno i v tom, že proti tomuto vědění je veden boj, protože i to patří ke hře, i to je součástí velkého božího plánu. Každý z nás proto stojí před výzvou, aby si získal informace, utvořil si vlastní názor, vlastní úsudek. Nikdo nebude moci později říci : „*To jsem nevěděl.*“ Vědění máme a každý z nás musí sám uvážít, zda a jak se jím bude řídit. Jsme svobodní a můžeme je i ignorovat, ale i taková svoboda má svoji cenu.

„Závoj bohyně Isis“ se ve dvacátém století zdvihl a my opět vstupujeme do duchovního světa, buď jak buď. Avšak jak se na to připravujeme? Co budeme vědět o zákonitostech duchovního světa — ještě v tomto životě, nebo po naší psychické smrti či ještě později, až v příštím životě?

To jsou rozhodující životní otázky pro všechny z nás a i o nich pojednává moje kniha. Nemůžeme hovořit pouze o světle a lásce, o „pozitivní energii“ a všech kouzelných představách esoteriky. Zde je namísto spíše skutečná práce na duchu a na duši, ačkoli to může být někdy pořádně náročné! (Jak mohu dosvědčit svými bohatými zkušenostmi ...) Jde o sílu jasného způsobu myšlení a lásky! Obojí musíme rozvíjet, využívat a společně je musíme převést do zcela nové dimenze, do *myšlení srdcem*.

My, lidé, máme a později budeme, přemýšlet srdcem. Myslet srdcem znamená spojit vjedno vřelost lásky se světlem poznání. Přesně to vysvětluje Rudolf Steiner v přednáškách. Samotná vřelost by nestačila, samotné světlo by bylo smrtelné. Až spojením světla a vřelosti v nás se staneme Slunci a zcela svobodní budeme moci světlem a vřelostí zásobovat a obdarovávat své okolí.

Vstup do duchovního světa bude opět postupovat krok za krokem. Až sem, do tohoto stádia postupovala naše cesta „automaticky“, pod vedením duchovních bytostí. Od teď musíme spoléhat jenom sami na sebe, sami musíme najít svoji životní cestu a sami se po ní musíme vydat. S jakými bytostmi se spojíme a vydáme na životní cestu, záleží nyní jenom na našem rozhodnutí. Každý se může přiklonit ke světlu nebo k temnotě, „světlé nebo temné stránce moci“, jak se říká ve filmu *„Hvězdné války“*. (Objevuje se v něm celá řada šikovně zabudované symboliky z tohoto tématu.) Proces vývoje lidstva bude završen třemi vyššími stupni vědomí, na nichž komunikujeme s duchovním světem a můžeme ho rovněž vnímat. To jsou ony tři stupně, *imaginace, inspirace a intuice*. Předpokladem „zdravého“ vstupu do jasnovidectví tvoří očista astrálního těla, označovaná jako *katarze*. To znamená, že každý z nás musí své astrální tělo zbavit veškerých cizích prvků, které „posbíral“ během mnoha předcházejících životů. Kyperský léčitel Daskalos označoval tyto cizí prvky jako *elemen-tale*. Tento proces vytváření charakteru je zpočátku podstatně důležitější, než jakékoli učení jasnovidectví. Je součástí našeho všedního dne, projevuje se v chování k dětem, partnerům, kolegům v práci, přátelům i cizím lidem, společnosti atp. a je v něm rovněž obsažena i kontrola našich myšlenek a především emocí - „učení citů“, jehož osvojení není nikterak snadné. To vše musíme nejdříve zvládnout, až poté budeme moci absolvovat hluboce

v nitru působící esoterické učení, které nás sice snadno a rychle — svůdně snadno a rychle — může zavést do duchovního světa, ale doslova i do „d'áblový kuchyně“. U všech těchto esoterických učení, vedoucích do duchovního světa bez očistných procesů, vytváří velké nebezpečí egoismus, protože u všech závažných učení se proměňují vnitřní těla a uvolňuje se do té doby latentní egoismus, působící zhoubně. Proto je tak důležité dozvědět se z DUCHOVNI VEDY co nejvíce o všech těchto tělech. Je-li katarze dokončena a astrální tělo „očištěno“, či jak praví zasněžení v Novém zákoně, dosáhlo „panenské čistoty“, může je Kristovým prostřednictvím přijmout „svátý duch“ pravdy. Tato panna se jmenovala „Sofia“, zatímco „Ježíšovu matku“ Jan v evangeliu nenazývá jménem! Avšak její sestru — stojící pod křížem - označuje jako „Marie“. U všech těchto jmen se jedná o naše duševní těla! Vzpomínáte si na duševní „obaly“: duše citů, rozumu a vědomí? Hovoří-li Jan v evangeliu o třech paních pod křížem, má tím na mysli tyto tři duševní články, duševní „obaly“. Zde se odhaluje čiré, těžko srozumitelné mystérium: Tajemství Nového zákona. DUCHOVNÍ VĚDA nás náhle naučí úplně jinak chápat Bibli ...

Vtiskneme-li meditací svému éterickému tělu do jisté míry rysy astrálního těla, vzroste z čistě astrálního jasnozření jasnovidění vyšší. Završí se tak vývoj lidstva. Kdo se chce vydat cestou systematického spirituálního učení a je toho již v tomto životě schopen, může si tyto vyšší schopnosti osvojit již dříve. Avšak při vzniku člověka vyšší úrovně, „zasvěceného“ nebo „mistra“, nesmí jít člověku o potěšení vlastního ega, nýbrž o snahu poskytnout své schopnosti do služeb lidstva. Povznesením se na úroveň mistra začíná skutečná služba bližnímu a proto jsou sliby jako v knize „*The Secret*“ a dalších jmenovaných publikacích pouhým „krásným zdáním“, iluzí, potravou pro ego.